



Izglītības un zinātnes
ministrija

Profesionālās izglītības aktualitātes Latvijā un Erasmus+ vieta un loma tajā

**Vebinārs ERASMUS projektu pieteicējiem
profesionālajā izglītībā**

Izglītības un zinātnes ministrija

4.01.2023

**Izglītības attīstības
mērķi
2021.-2027.gadam**



PROFESIONĀLĀS IZGLĪTĪBAS ATTĪSTĪBAS VIRZIENI



Jaunas sadarbības formas ar darba devējiem un to organizācijām profesionālās izglītības **kvalitātes un tās konkurētspējas** paaugstināšanai.



Profesionālā izglītība kā virzošais spēks **vietējās sabiedrības attīstībā**, veicinot **izcilību, sociālo iekļautību, sabiedrības labbūtību un mūžizglītību**.



Latvijas profesionālās izglītības **internacionalizācija, atpazīstamība un eksportspēja** ilgtermiņa sadarbības tīklu veidošanai ar Eiropas Savienības un trešajām valstīm.





PROFESIONĀLĀS IZGLĪTĪBAS SATURS un METODISKO CENTRU ATTĪSTĪBA

Patstāvīgi mehānismi ilgtspējīgai
Profesionālās izglītības satura
aktualizēšanai

Zaļā un digitālā transformācija

Nozarei aktuālu prasmju
identificēšana- **mikrovalifikācijas**

DVB mācību un prakšu attīstība

Prasmju partnerības

- Metodiskie centri -

Līderība

Sadarbība

Ekselence

- **Inovāciju radīšana sadarbībā ar
nozārēm, augstskolām Valsts un
reģionālajā mērogā**

Jaunas pieejas profesionālās izglītības pedagogu
prasmju pilnveidei un attīstībai

Eksaminācijas sistēmas attīstība

novērtēšana atbilstoši sasniegtajam un
individuāli mācīšanās ceļi

(atzīšanas sistēmas attīstība, īsākas un
pieejamākas mācības)

Finansēšana atbilstoši sniegunam

Datos balstīti lēmumi- institucionālā
akreditācija

Grozījumi Profesionālās izglītības likumā (03.03.2022) I



Paplašināts likuma darbības tvērums, **aptveros visus Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras līmeņus**, tajā skaitā arī profesionālo augstāko izglītību. Turpmāk profesionālās kvalifikācijas līmeņi.



Tiek paredzēti četri profesionālās izglītības iestāžu statusi – **tehnikumi, mākslas izglītības kompetences centri, profesionālās vidusskolas un profesionālās tālākizglītības centri**.



Tehnikumi un mākslu izglītības kompetences centrs varēs īstenot **LKI 5. līmeņa** profesionālās **tālākizglītības programmas**.



Tiek izdalīti profesionālo izglītību apliecinājoši dokumenti un profesionālo kvalifikāciju apliecinājoši dokumenti.



Papildinātas un precizētas **Nozares ekspertu padomes funkcijas un tiesības**



Profesionālās izglītības **eksaminācijas sistēmas pilnveide-eksaminācijas centri**

Grozījumi Profesionālās izglītības likumā (03.03.2022) (II)



Profesijas standarts sevī ietvers **profesionālās kvalifikācijas prasības**. Vienā profesijas standartā **varēs apvienot saistīto profesionālo kvalifikāciju prasības**. Profesijas standartā tiek arī identificētas darba tirgū atpazīstamas **kvalifikācijas daļas**.



Papildus jau esošajiem valsts profesionālās izglītības standartiem, ir iekļauti arī **valsts profesionālās tālākizglītības standarts** un **valsts profesionālās pilnveides izglītības standarts**.



Akreditētas izglītības iestādes arodizglītības, profesionālās vidējās izglītības daļas varēs īstenot kā profesionālās tālākizglītības vai profesionālās pilnveides izglītības programmas **bez papildu licencēšanas**.



Personu varēs uzņemt **vēlākos** profesionālās pamatizglītības, arodizglītības vai profesionālās vidējās **izglītības posmos**, izvērtējot tās kompetences.



Notiek pāreja no programmu akreditācijas uz **izglītības iestādes akreditāciju**.

Grozījumi Profesionālās izglītības likumā (15.09.2022) (III)

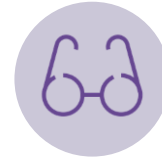


Koledžu darbības regulējums



Profesionālās izglītības iestādes **stratēģiskā specializācija**

Profesionālās izglītības iestādes **attīstības stratēģija**



Profesionālās izglītības iestāžu **izglītojamo tiesības un pienākumi**



Norma par profesionālās izglītības kreditēšanu no ES un citu **starptautisku finanšu institūciju līdzekļiem**



Darba vidē balstītas mācības- klātienē izglītības procesa daļa, kurā izglītības programmai noteiktie mācīšanās rezultāti atbilstoši mācību plānam pārmaiņus tiek sasniegti izglītības iestādē un pie darba devēja. Darba vidē balstītas mācības var ietvert praksi



Izglītības un zinātnes
ministrija

PROFESIONĀLĀ IZGLĪTĪBA IZGLĪTĪBAS ATTĪSTĪBAS PAMATNOSTĀDNĒS 2021.-2027.gadam

Atbalsts nozaru izcilībai un inovācijām

#2
Mūsdienīga
un kvalitatīva
izglītība

Uzdevumi



Sasniedzamie rezultāti:

- 1) RR 2.4.2. Pamatizglītību ieguvušo īpatsvars, kuri turpina mācības profesionālajā izglītībā 34,5 (bāze 2018), 39% (mērķis 2024), 45% (mērķis 2027);
- 2) RR 2.4.3. Vispārējo vidējo izglītību ieguvušo īpatsvars, kuri turpina iegūt profesionālo izglītību 5,7% (bāze 2018) 6% (mērķis 2024) 7% (mērķis 2027)
- 3) R.R. 3.1. Vērtējuma labi, ļoti labi, teicami un izcili īpatsvars profesionālās kvalifikācijas eksāmenos 24,5% 9 un 10 balles, 49% 7 un 8 balles (bāze 2018), 25% 9 un 10 balles un 50% 7 un 8 balles (mērķis 2024), 27% 9 un 10 balles un 52% 7 un 8 balles (mērķis 2027);
- 4) RR3.3. Profesionālās izglītības (sākotnējās) programmās uzņemto un absolvējušo skaita attiecība 54% (bāze 2018), 60% (mērķis 2024), 70% (mērķis 2027);
- 5) RR 3.5. Izglītojamo, kas apguvuši jaunas prasmes mācoties darbavietā, īpatsvars 16,6% (bāze 2019), 20% (mērķis 2024), 25% (mērķis 2027);

Eiropas Savienības profesionālās izglītības politikas prioritātes un sasaiste ar Erasmus+ programmu

2023.gads – Eiropas Prasmju gads - paredz mērķtiecīgus ieguldījumus izglītībā, profesionālajā pilnveidē un katra iedzīvotāja digitālajās prasmēs

Erasmus+ programmas mērķi saistīti ar 2020.gadā pieņemtiem dokumentiem:

ES Padomes Ieteikumi par profesionālo izglītību un mācībām ilgtspējīgai konkurētspējai, sociālajam taisnīgumam un noturībai, **apstiprināti 2020.gada 24.novembrī**,
[https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=CELEX:32020H1202\(01\)&from=LV](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=CELEX:32020H1202(01)&from=LV)

Osnabrikas deklarācija par tādu profesionālo izglītību un mācībām, kas veicina pārkārtošanos uz digitālo un zaļo ekonomiku, apstiprināta **2020. gada 30. novembrī**,
<https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=lv&pubId=8441&furtherPubs=yes>

ES profesionālās izglītības politika (I)

ES Padomes 2020.gada ieteikumi

Padomes Ieteikumā par profesionālo izglītību un mācībām ilgtspējīgai konkurētspējai, sociālajam taisnīgumam un noturībai

- **Ieteikumi balstīti prioritātēs**, kas noteiktas Kopenhāgenas procesā, ko 2002. gada 19. decembrī pieņēma kā Padomes rezolūciju – ciešākai sadarbībai profesionālās izglītības jomā Eiropā, ar mērķis nodrošināt **kvalitatīvu un elastīgu profesionālo izglītību** un **starpvalstu mobilitāti** (centrālie elementi vispārējā redzējumā par profesionālās izglītības attīstību Eiropā)
- Ieteikumu pamatā ir vairākas Eiropas līmenī izstrādātas iniciatīvas izglītības un prasmju jomā kā ieguldījums **Eiropas Prasmju programmā ilgtspējīgai konkurētspējai, sociālajam taisnīgumam un noturībai, atjauninātajā Digitālās izglītības rīcības plānā, Eiropas izglītības telpā un stratēģiskajā sistēmā Eiropas sadarbībai izglītības jomā.**
- Ar Ieteikumu palīdzību iecerēts **sasniegt Eiropas izglītības telpas mērķi** – izveidot īstenu **Eiropas mācību telpu**, kur kvalitatīvai un iekļaujošai izglītībai netraucē robežas un kur mērķis ir likvidēt šķēršļus augstākās izglītības, vidējās izglītības, mācību un kvalifikāciju, ārvalstīs pavadītu **mācību periodu rezultātu atzišanai**. Centieni panākt, ka **pārrobežu kontekstā raitāk tiek veikta mācības un mūžizglītības rezultātu validācija.**

ES profesionālās izglītības politika (II)

Osnabrikas deklarācija

Osnabrikas deklarācija par tādu profesionālo izglītību un mācībām, kas veicina pārkārtošanos uz digitālo un zaļo ekonomiku,

Secīgs Eiropas profesionālās izglītības politikas dokuments pēc **Rīgas secinājumiem** (2015 – 2020)

Osnabrikas deklarācija papildina redzējumu un stratēģiskos mērķus, kas formulēti **2020.gada Padomes ieteikumos** un paredz **īstermiņa pasākumu pabeigšanu līdz 2025. gadam**.

Deklarācijai ir **četri vispārīgi mērķi**:

- noturība un izcilība, pateicoties kvalitatīvai, iekļaujošai un elastīgai profesionālajai izglītībai;
- mūžizglītības kultūras izveide;
- ilgtspējas veicināšana ar profesionālo izglītību;
- Eiropas izglītības telpa un profesionālās izglītības starptautiskā dimensija.

Valdības deklarācija 2022

72. Pilnveidosim **profesionālās ievirzes un profesionālās izglītības programmu finansēšanu**, virzoties uz profesionālās izglītības ekselenci un starptautisko konkurētspēju, attīstot ilgtspējīgu profesionālās izglītības saturu, tai skaitā eksamināciju. Nodrošināsim, ka profesionālā izglītība ir prestiža, atbilstoši finansēta, stratēģiski specializēta un ar nozīmīgu darba devēju iesaisti tās īstenošanā.

73. Izstrādāsim valsts stratēģiju, lai sasniegtu **skolēnu skaita proporciju 50/50 vispārējā un profesionālajā izglītībā, paredzot atbilstošu izglītības finansējuma pārdali ekonomikas attīstību veicinošām programmām**, nodrošinot karjeras atbalstu skolēniem. Veicināsim skolēnu izvēli turpināt mācības profesionālajā izglītībā.

74. Turpināsim **izglītības satura reformu atbilstoši darba prasmju un tirgus pieprasījuma līdzsvaram**, efektīvizējot pārkvalifikāciju, integrējot digitālās kompetences, veicinot darba vidē balstītas mācības pieaugušajiem un nosakot vienotu koordināciju pieaugušo izglītībā.

172. **Sekmēsīsim valsts, darba devēju un darba ņēmēju sadarbību**, veicinot profesionālās izglītības atbilstību darba tirgus prasībām, kā arī tās efektivitātes un kvalitātes paaugstināšanu. Sekmēsīsim izglītības iestāžu sadarbību ar darba devējiem izglītības pārvaldībā, izglītības satura veidošanā, izcilības veicināšanā, kvalitātes nodrošināšanā un eksaminācijas procesā.

Uzlabosim izglītības sistēmu lauksaimniecībā, lai nodrošinātu iespēju iegūt kvalitatīvu un konkurētspējīgu izglītību dažādos Latvijas reģionos, sākot no profesionālās izglītības līdz augstākajai izglītībai.



Izglītības un zinātnes
ministrija

Veiksmīgus ERASMUS projektu pieteikumus!



[IZM_gov_lv](#)



[Izglitibas.ministrija](#)